

4 september aanstaande StraatReünie Ampèrestraat

Zo, de vakanties zitten er voor veel mensen weer op. Hoop dat het bevallen is. Ons wel in ieder geval. We gaan weer aan de slag en hoe kunnen we dat nou beter doen dan met het organiseren van (weer) een StraatReünie. Deze keer valt de beurt aan de Ampèrestraat. De vernieuwde variant natuurlijk, we hebben heel veel meer te vertellen dan tien jaar geleden (op 2 september 2012 om precies te zijn) toen we de straat voor de eerste keer onder de aandacht brachten.

Deze straat werd genoemd naar André Marie Ampère (1775-1836). Volgens de overlevering ging Ampère nooit naar school en leidde hij zijn studie vooral zelf, las bij wijze van ontspanning stukken uit L'Encyclopédie. Voor de proeven die hij deed, was het noodzakelijk dat hij precies de grootte van de elektrische stroom kon meten. Hij ontwikkelde daarvoor een zeer nauwkeurig instrument: de ampèremeter.

De winkel van Amsing, hoek Edisonstraat

Over de Ampèrestraat

Voor een beschrijving van de Ampèrestraat 'van toen' gaan we aan de wandel alsof het 1938-'39 is en lopen vanaf de Voltastraat. Dit tijdspad is niet toevallig gekozen. We beschikken over een adressenbestand uit die tijd, dus kunnen we als we door deze straat lopen aangeven wie er woont of welke winkel er zat.

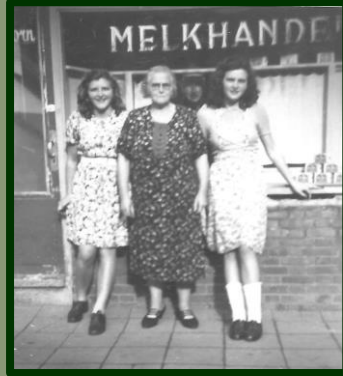
We gaan rechtsom, maar de eerste woningen aan de linker- en rechterkant zijn nog van de Galvanistraat. Pas in (en links dus óm) de hoek staan de eerste woningen met de Ampèrestraat als adres. In de stratengids die we voor onze wandeling van omstreeks 1938 hanteren, staat in de hele Ampèrestraat slechts één winkeladres. Dat lijkt van geen kanten te kloppen, maar is wel waar. Het komt omdat 'de winkel op de hoek' dikwijls een ander postadres heeft dan we denken.

Zicht op de eerste (oneven) nummers van de Ampèrestraat, met daarachter nog de St.-Ludgeruskerk.

De melkwinkel bijvoorbeeld die we bij het binnenlopen van de straat direct links zien heeft als postadres de Galvanistraat. Maar, bijzonder: de woning erboven hoort wel bij de Ampèrestraat.

Voor mijn tweede boek over Zuilen deed ik onderzoek naar het winkelbestand in Zuilen. Uit dit onderzoek bleek dat er veel, heel veel winkeltjes waren in Zuilen. 'De winkel op de hoek' lijkt wel een Zuilense uitvinding. Galvanistraat 1 zat de melkwinkel van Van Rooijen, de opvolger van S. Michielen. De heer van Rooijen wordt op zijn beurt opgevolgd door de heer van Hoogendoorn, volgens overlevering een 'Grote Witte Reus'. De heer Hoogendoorn geniet de ere naam 'opa'. Later nemen zijn kinderen de zaak over.

Oktober 1945 ging mevrouw Jansen uit de Ampèrestraat met haar beide dochters op de foto. Zij staan voor de etalage van de heer Hoogendoorn die tussen de gordijntjes kijkt om te zien wat er allemaal gebeurt voor de winkel. Deze mevrouw Jansen is de moeder van de latere dansleraar van Zuilen. Zij wordt geflankeerd door twee dochters, rechts Jo en links dochter Toos.

We lopen de Ampèrestraat in en komen bij nummer 35 de groentehandel van M.L. van Deutekom tegen. Hier komt tot 1993 de heer P. Visser de zaak voortzetten.

Op de kruising, aan de overkant komen we weer een winkel tegen die als postadres niet in de Ampèrestraat thuishoort. Maar hij is 'historisch' genoeg om even naar binnen te stappen. Menig verzamelaar van ansichtkaarten heeft vermoedelijk erg veel spijt dat hij of zij niet vaker naar binnen

is gestapt bij deze Leesbibliotheek 'Vosje' met zijn mooie collectie in eigen beheer uitgegeven ansichtkaarten van Zuilen! Deze kaarten blijken inmiddels aardig zeldzaam geworden te zijn. Bovendien werd menige kinderneus platgedrukt tegen de etalageruit die een onwaarschijnlijk rijke collectie speelgoed – Matchbox en Lego bijvoorbeeld – tentoonstelde.

Pleun Visser met vrouw en personeel in de winkel op de hoek van de Ampèrestraat en de Galvanistraat.

Voorbij 'Vosje' komen we bij nummer 14, het adres van de heer A. Tielen. Bij veel Zuilenaren gaat dan een belletje rinkelen. Bij u ook? Tielen was bekend om zijn brandstoffen. O ja, nou weet u het weer: Tielen's Kolenhandel!

Een stukje verder op 36-bis zit de heer R.J. Stolker. Hij heeft geen winkel op dit bovenhuis, hij vent met zelf verbouwde groenten. Zijn kwekerij ligt 'aan de Vecht'. Even verder, op nummer 44, heeft de heer Jansen het druk. Hij leert daar (tot groot verdriet van zijn benedenburen?) de inwoners van Zuilen dansen. (De niet-katholieke onder hen tenminste: de katholieken moesten hiervoor naar de stad Utrecht, daar werd dansles gegeven door de heer Cor Zegers.) Later krijgt de heer Jansen zijn dansschool aan de Amsterdamsestraatweg. Het laatste pand aan de oneven kant is een filiaal van bakkerij Amsing, die zijn winkel heeft aan de Edisonstraat.

In dit pand, een ontwerp van Jan van Leeuwen, architect uit Zeist,

vestigde zich in oktober 1931 F.B. Amsing.

Bakker Amsing had een broodbakkerij aan de Helling 124 te Utrecht en verspreid over de stad – en Zuilen – werden verschillende verkooppunten geopend. In Zuilen was dat op de Hubert Duyfhuysstraat 35 en hier. Het postadres was toen nog Daalscheweg 34. Per september 1949 besloot het gemeentebestuur van Zuilen het stuk van de Daalseweg tussen de Sweder van Zuylenweg en de F. Koolhovenstraat 'Edisonstraat' te noemen. Frans Amsing en zijn vrouw Maaïke Amsing-Stehouwer woonden op De Helling in Utrecht voordat zij op dit adres neerstreken.

Het vervoer van het brood van de bakkerij op De Helling te Utrecht naar de filialen werd gedaan door W. van Haarlem, wiens bedrijf uitgroeide tot een bekend Zuilens verhuisbedrijf. Van Haarlem stalde zijn vrachtauto's op het terrein aan het eind van de Balderikstraat, wat toen nog 'het landje van Amsing' heette.

Wim van 't Hoog toont de bakfietsen die hij maakte voor Amsing.

Neemt u maar van mij aan dat we nog veel meer te vertellen hebben over de Ampèrestraat. Maar als u dát allemaal wilt horen dan komt u naar de StraatReünie op 4 september. Van 14 tot 17 uur. We starten met een uurtje kennismaken (oude en nieuwe bewoners. Om 15 uur een lezing over het ontstaan van Zuilen en wat we weten over de Ampèrestraat. Geef u op: 06 20565655 of mail naar: info@museumvanzuilen.nl

Er is wat water door het Amsterdam-Rijnkanaal gegaan voordat de audiotour eindelijk van start kon. Maar uw geduld wordt beloond. Sinds 12 mei kunt u, wandelend over het Werkspoorterrein, de verhalen en geluiden van toen en nu horen. Gratis! Ook het Museum van Zuilen heeft hieraan een (bescheiden) bijdrage geleverd, en we steunen heel graag dit geweldige initiatief:

Hoor het Werkspoor

VERHALEN VAN STAAL

De audiotour "Hoor het Werkspoor!" voert wandelaars langs de parels van het Werkspoorkwartier in Utrecht.

(Duur: ~2,5 km / ~1 uur)

'Ik had me nooit gerealiseerd dat het Werkspoorkwartier zo'n bijzondere geschiedenis heeft'.

Wandel door een bewogen gebied en luister naar verhalen van staal.

'Hoor het Werkspoor!' is een speelse audiotour bomvol verhalen over de herinneringen en toekomstdromen van een bijzonder gebied in Utrecht West. Ze voert de luisteraar al wandelend via muziek, soundscapes en persoonlijke, intrigerende verhalen langs verschillende plekken in het Werkspoorkwartier.

Met een koptelefoon op wandel je langs de panden van de voormalige Koninklijke Nederlandse Fabrik van Werktuigen en

Spoorwegmaterieel. Ofwel: Het Werkspoor. Vroeger werkten hier dagelijks duizenden fabrieksarbeiders aan de productie van treinwagons, bruggen en andere staalconstructies. Na de sluiting van deze bijzondere industrietak in 1983 zijn er enkele markante gebouwen overeind gebleven, die door hun nieuwe bewoners weer getuige zijn van nieuwe verhalen.

Het bedrijventerrein Cartesius is de afgelopen vijf jaar getransformeerd tot een toonaangevend vestigingsgebied in Utrecht voor creatieve, circulaire maakbedrijven, horeca en startups. Toch ziet het terrein er van buitenaf nog vaak onaantrekkelijk uit. Dit is zonde, want achter de hekken en deuren schuilt veel bedrijvigheid en creativiteit.

De audiotour brengt de geschiedenis van het Werkspoorgebied tot leven, door verleden, heden en toekomst op poëtische wijze met elkaar te verbinden. Zo verandert het bezoek aan een braakliggend terrein plots in een levendige fabriekshal van een eeuw geleden en transformeert een discotheek voor even weer tot wasruimte. Met deze verhalen willen de makers (zelf werkzaam in het Werkspoorkwartier) een andere kant van het Werkspoorkwartier laten zien en mensen kennis laten maken met de verborgen parels op het terrein.

De wandeling

Je kunt 'Hoor het Werkspoor!' wandelen wanneer je wilt. Met een opgeladen mobiele telefoon met internet. We bevelen een koptelefoon aan, maar met oortjes luisteren kan ook.

De wandeling duurt ongeveer een uur en start en eindigt bij Werkspoorcafé De Leckere, Tractieweg 43, 3534 AP Utrecht. Hier kun je ook je fiets of auto parkeren. Vanaf station Zuilen is het ongeveer vijftien minuten lopen.

Je volgt voor het grootste deel het Werkspoorpad. Een deel van de tour gaat over het fietspad. Pas op voor het verkeer én overstekende kippen. Vind je iets niet? Vraag het aan de mensen die op die plek werken. We denken dat de audiotour het meest geschikt is vanaf 14 jaar.

Geschiedenis

De geschiedenis is te veelomvattend om in een uur te vertellen. Wil je meer weten? Combineer de wandeling dan met een bezoek aan het Museum van Zuilen. Of bekijk deze aflevering van Andere Tijden.

Horeca

In het Werkspoorkwartier zitten veel leuke horecagelegenheden waar je een lekkere koffie of een zelf gebrouwen biertje kunt halen. Deze locaties staan ook op de plattegrond. Plan dus vooral wat meer tijd in om deze wandeling te maken!